ECLI:LV:JERT:2018:0212.C16077317.3.S
Civillieta Nr. C 16077317
Lietvedības Nr. C 0217-18/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2018. gada 12. februārī

Jēkabpils rajona tiesa:
tiesnese L. Bārbale, izskatīja rakstveida procesā vienkāršotās procedūras lietu **/pers. A/** prasībā (iepriekš – maza apmēra prasībā) pret **/pers. B/** par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017. gada 13. oktobrī prasītājs /pers. A/ (turpmāk arī – Prasītājs) iesniedza Jēkabpils rajona tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk arī – Atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs ticis aizņēmies un ar 2013. gada 10. jūlijā sastādītu un pušu parakstītu rakstisku saistību dokumentu – parādzīmi (turpmāk arī – Parādzīme) apliecinājis, ka ir parādā Prasītājam 15 545 *euro*.

Saskaņā ar 2013. gada 10. jūlijā Parādzīmē norādīto Atbildētājam kā parādniekam bijis pienākums ik mēnesi līdz 15. datumam samaksāt Prasītājam 142,29 *euro*, tādā veidā pakāpeniski, pa daļām veicot pilnīgu parāda atmaksu līdz 2019. gada 10. jūlijam.

Prasītājs norāda, ka Atbildētājs sākotnēji pielīgtos maksājumus veicis labprātīgi un pēc 2013. gada 10. jūlija līdz 2013.gada beigām no kopējās parāda summas atmaksājis Prasītājam 200,00 *euro*, bet 2014. gadā kopumā atmaksājis 620,00 *euro* jeb pavisam kopā 820,00 *euro*. Pēdējais maksājums ticis veikts 2014. gada 24. jūlijā un pēc tā neviens parāda atmaksas maksājums vairs nesot veikts.

Prasītājs norāda, ka 820,00 *euro* maksājumi veikti šādā apmērā un datumos, pārskaitot tos uz Prasītāja norēķinu kontu: 2013. gada 29. augustā 100,00 *euro*; 2013. gada 17. septembrī 100,00 *euro*; 2014. gada 23. janvārī 70,00 *euro*; 2014. gada 28. janvārī 200,00 *euro*; 2014. gada 30. janvārī 200,00 *euro*; 2014. gada 24. maijā 50,00 *euro*; 2014. gada 24. jūlijā 100,00 *euro*.

Norādīts, ka saskaņā ar Parādzīmi Atbildētājam līdz 2017. gada 10. oktobrim bijis jāveic naudas parāda atmaksas maksājumi par kopējo summu 7 256,90 *euro*. Faktiski parāda atmaksa tikusi veikta tikai par 820,00 *euro*. Līdz ar to kārtējo, ik mēneša maksājumu kopējā parāda summa sastādot jau 6 436,90 *euro*.

Prasītājs norāda, ka lai gan prasībā norādītos maksājumus veicis ne vien pats Atbildētājs, bet arī viņa māte /pers. D/, Prasītājs visus šos maksājumus pieņēmis kā Atbildētāja parāda atmaksu, tai skaitā arī 2014. gada 23. janvārī /pers. D/ veikto naudas pārskaitījumu 70,00 *euro* apmērā uz Prasītāja/pers. E/ norēķinu kontu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka, ņemot vērā, ka Atbildētājs kopš 2014. gada jūlija pilnībā pārtraucis parāda atmaksu, kā arī nav reaģējis uz 2015. gada 14. jūlijā un 2016. gada 29. jūnijā Jēkabpils rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā iesniegto pieteikumu par 2013. gada 10. jūlija pielīgtās parādsaistības (Parādzīme) piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, kā dēļ iesniegtie pieteikumi tikuši atstāti bez izskatīšanas, esot pamats uzskatīt, ka Atbildētājs ļaunprātīgi izvairoties no saistību pildīšanas.

Prasītājs norāda, ka Atbildētājs no kontaktiem ar Prasītāju izvairoties, uz telefona zvaniem neatbildot. Līdz ar to naudas parāda piedziņai Prasītājs iesniedzis šo prasības pieteikumu maza apmēra naudas prasījuma piespiedu piedziņai tādas naudas parāda summas apmērā (839,87 *euro*), par kādu saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu tikusi samaksāta valsts nodeva 125,98 *euro*.

Prasītājs atsaucies uz Civilprocesa likuma 406.^{6} panta trešo daļu, kas norāda, ka ja saistības piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā atstāta bez izskatīšanas, tad tas nav šķērslis prasības celšanai tiesvedības kārtībā, kā arī valsts budžetā samaksātā valsts nodeva tiek ieskatīta maksājamā nodevā prasības kārtībā.

Prasītājs norāda, ka ceļot prasījumu tikai par daļu naudas parāda, kas atbilstot jau samaksātās valsts nodevas apmēram, tas ir, par naudas parādu summā 839,87 *euro*.

Prasītāja ieskatā 2013. gada 10. jūlija Parādzīme kā divpusējs saistību līgums atbilstoši Civillikuma 1533. un 1934. pantam, esot vērtējams kā tiesiski noslēgts līgums, kurš satur visas darījuma būtiskās sastāvdaļas (darījuma priekšmets, darījuma dalībnieki, skaidri darījuma izpildes noteikumi), kas veikts ar nolūku savstarpēji saistīties. Darījums pēc tā faktiskā un juridiskā satura ir aizdevuma līgums, ar ko saprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā aizņēmējam, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās (šajā gadījumā - naudas līdzekļi).

Prasītājs, ievērojot Civilprocesa likuma 23. panta pirmās daļas un 128. panta otrās daļas 5.^{1} punkta noteikumus, paziņo, ka no mediācijas strīda risināšanai atsakās, jo viņam neesot līdzekļu mediācijas pakalpojuma apmaksai.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 1533., 1587., 1756., 1760., 1934. pantu, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja naudas parādu 839,87 *euro*, un tiesāšanās izdevumus: samaksāto valsts nodevu 125,98 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* un izdevumus par juridisko palīdzību, sagatavojot prasību tiesā, 30 *euro*, un lūdz noteikt Prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no neatmaksātās parāda summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu Atbildētājam tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā.

Saskaņā ar 56. panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz

fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētājs nav atspēkojis prezumpciju par dokumentu saņemšanu.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis, iebildumus pret pieteikumu nav cēlis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa nosaka, ka ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.[26] pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu [..].

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[25] pantu lieta nozīmēta skatīšanai rakstveida procesā 2018. gada 12. februārī ar nolēmuma pieejamību 2018. gada 12. februārī.

2017. gada 21. novembrī pusēm nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanas un sprieduma noraksta saņemšanas laiku (lietas 1., 27., 28. lapa).

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, bet apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93. panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190. panta otro daļu tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74. un 250.[23] pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā norādītos faktus, kā arī nav lūdzis lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, līdz ar to secināms, ka Atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Atbilstoši Civillikuma 1402. pantam saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma. Ņemot vērā, ka tiesisks darījums ir tiesību subjektu gribas akts, par katra tiesiska darījuma pamatelementu Civillikuma 1427. panta izpratnē atzīstams gribas izteikums. Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1590. pantu katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Tiesa konstatē un ar prasības pieteikumam pievienotajiem rakstveida pierādījumiem apstiprinās, ka 2013. gada 10. jūlijā Atbildētājs parakstījis Parādzīmi (lietas 15. lapa), saskaņā ar kuru Atbildētājs apliecinājis, ka ir parādā Prasītājam 10 925 LVL jeb 15 545 *euro*. Minēto summu Atbildētājs apņemies atdot Prasītājam līdz 2019. gada 10. jūlijam, maksājot katru mēnesi līdz 15. datumam ne mazāk par 100 LVL jeb 142,29 *euro*. Atbildētāja gribu apliecina viņa paraksts uz parādzīmes.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Tiesa uzskata, ka minētā vienošanās par aizdevuma izsniegšanu noslēgta atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līgumu galvenajām sastāvdaļām, Atbildētājs parakstījis Parādzīmi, kas liecina, ka viņš apzinās un izprot savas saistības.

Parādzīmes tekstā iekļauta atsauce, ka tā sastādīta divos eksemplāros, piedaloties aizdevējam /pers. A/ un parādniekam /pers. B/. Puses apliecinājušas, ka minētais saistību dokuments sastādīts bez viltus, spaidiem, pusēm apzinoties darījuma būtību un minēto saistību sekas. Parādzīme nav apstrīdēta, līdz ar to tā ir spēkā un pusēm saistoša.

Civillikuma 1943. pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No prasības pieteikumā norādītā izriet, ka Atbildētājs ir veicis daļēju parāda atmaksu 820 *euro* apmērā, kaut uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu bija jāveic parāda atmaksa 7 256,90 *euro* apmērā.

Kā redzams no lietas materiāliem pievienotā Prasītāja konta pārskata (lietas 18. – 21. lapa), pēdējais maksājums no Atbildētāja ticis saņemts 2014. gada 24. jūlijā 100 *euro* apmērā.

Lietas materiāliem pievienotie Jēkabpils rajona tiesas zemesgrāmatas nodaļas 2015. gada 20. augusta un 2016. gada 11. augusta lēmumi apliecina, ka Prasītājs 2015. gada 14. jūlijā un 2016. gada 29. jūnijā vērsies tiesā pret Atbildētāju ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, par pamatojumu norādot 2013. gada 10. jūlija parādzīmi. Abi minētie Prasītāja pieteikumi tikuši atstāti bez izskatīšanas saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.[6] pantu, jo brīdinājuma izsniegšana parādniekam nav bijusi iespējama (lietas 16., 17. lapa).

Civilprocesa likuma 406.[6] panta trešā daļa noteic, ka ja saistības piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā atstāta bez izskatīšanas, tad tas nav šķērslis prasības celšanai tiesvedības kārtībā, kā arī valsts budžetā samaksātā valsts nodeva tiek ieskatīta maksājamā nodevā prasības kārtībā.

Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja parāda daļu – 839,87 *euro* apmērā, par kādu saskaņā ar Latvijas Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu tikusi samaksāta valsts nodeva 125,98 *euro*.

Pārbaudot prasības pieteikumam pievienotos maksājumu uzdevumus par valsts nodevas samaksu (lietas 9. - 12. lapa) tiesa konstatē, ka ar 2015. gada 18. augusta maksājuma uzdevumu Nr. 29 par summu 14,23 *euro* (lietas 10. lapa) un Nr. 30 par summu 14,23 *euro* (lietas 11. lapa) valsts nodeva ir samaksāta neatbilstošā Valsts kases kontā Nr. LV84TREL1060190913200 (Valsts nodevas Latvijas Uzņēmumu reģistrā).

Līdz ar to tiesa uzskata, ka Prasītājs, iesniedzot konkrēto prasību, samaksājis valsts nodevu tikai 97,52 *euro*.

Ņemot vērā, ka Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja parāda daļu tādā apmērā, par kādu saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu tikusi samaksāta valsts nodeva (šajā gadījumā 97,52 *euro*), tiesa atzīst, ka prasība apmierināma daļēji, 650,13 *euro* apmērā.

Tiesā nav saņemti pierādījumi, ka Atbildētājs samaksājis Prasītājam parādu, vai ka būtu iestājušies apstākļi, kad Atbildētājs no parāda samaksas būtu atsvabināms. Tiesai nav pamata apšaubīt Prasītāja sniegtās ziņas, ka Atbildētājs līdz tiesas dienai nav veicis maksājumus parāda samaksai, kā arī nav sazinājies ar Prasītāju, lai vienotos par parāda samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74. pantā paredzētās tiesības - nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, kā arī nav iesniedzis pierādījumus par parāda samaksu, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja iesniegtos pierādījumus un prasījuma pamatotību par pamatparāda piedziņu.

Ievērojot minēto, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma par parāda 650,13 *euro* piedziņu.

Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Pamatojoties uz minēto, no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenami Prasītāja samaksātie tiesas izdevumi 100,82 *euro*, kas sastāv no samaksātās valsts nodevas 97,52 *euro* (lietas 9., 12. lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem 3,30 *euro* (lietas 13. lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punktam par labu Prasītājam atlīdzināmi arī lietas vešanu saistītie izdevumi - izdevumi, kas radušies sakarā ar advokāta palīdzības samaksu.

Minētos izdevumus apliecina Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas 2017. gada 13. oktobra kvīts sērija VA Nr. 059880, saskaņā ar kuru ar lietas vešanu saistītie izdevumi sastāda 30 *euro* (lietas 14. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Ievērojot minēto un Prasītāja lūgumu, Prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no parāda pamatsummas (650,13 *euro*) līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Minētās tiesības Prasītājam piešķiramas, sākot ar dienu, kad stāsies likumīgā spēkā tiesas spriedums.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam Atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. A/**, personas kods /personas kods/, parādu 650,13 *euro*, tiesāšanas izdevumus: valsts nodevu 97,52 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro*, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 30 *euro*, **kopējā summā 780,95 *euro*** (septiņi simti astoņdesmit *euro,* 95 centi).

Prasību daļā par 189,74 *euro* piedziņu noraidīt.

Noteikt, ka /pers. A/ labā piedzīto naudas summu samaksa veicama Prasītāja norēķinu kontā Nr. /konta numurs/, AS "SEB banka".

Noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt /pers. A/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja /pers. B/ likumiskos 6 % gadā no parāda pamatsummas (650,13 *euro*), sākot ar dienu, kad stāsies spēkā tiesas spriedums.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese L. Bārbale